

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДУ "ІНСТИТУТ ТЕРАПІЇ ІМЕНІ Л.Т. МАЛОЇ НАМН УКРАЇНИ"
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ № 1 ТА КЛІНІЧНОЇ ФАРМАКОЛОГІЇ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ДЕПАРТАМЕНТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ХАРКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ХАРКІВСЬКЕ МЕДИЧНЕ ТОВАРИСТВО

Матеріали
науково-практичної конференції

**“МУЛЬТИДИСЦИПЛІНАРНИЙ ПІДХІД – КЛЮЧ
ДО УСПІШНОЇ ТЕРАПЕВТИЧНОЇ НАУКИ ТА ПРАКТИКИ”**

18 жовтня 2012 року

Харків
2012

**ВПЛИВ КОМБІНОВАНОЇ ТЕРАПІЇ З ВКЛЮЧЕННЯМ СТАТИНІВ
НА СТАН ЕНДОТЕЛІЇ У ХВОРИХ НА АРТЕРІАЛЬНУ
ГІПЕРТОНІЇ У ПОЄДНАННІ З ІХС**

**Зайченко О.Є., Тверетінов О.Б., Панченко Г.Ю.,
Супрун С.А., Масляєва Л.В., Ярьсько М.В.**

Харківський національний медичний університет, Україна

Поєднання артеріальної гіпертензії (АГ) і ішемічної хвороби серця (ІХС) за розповсюдженістю і ризиком розвитку ускладнень є найбільш значущою соціальною проблемою. Протизапальні властивості статинів та їх сприятливий вплив на функцію ендотелію мають велике значення в терапії як гіпертонічної хвороби, так і ішемічної хвороби серця..

Мета роботи: розробка ефективних підходів до корекції стану ендотелію з використанням терапії антигіпертензивними препаратами разом із статинами при гіпертонічній хворобі у поєднанні з ІХС.

Матеріал і методи. Обстежено 50 хворих з гіпертонічною хворобою І-ІІ ст. у поєднанні із стабільною стенокардією напруги ІІ функціонального класу, серед яких було чоловіків 36(73 %) і 14 жінок (27 %), хворі були розділені на 2 групи: 1-група (24 хворих) отримувала стандартну антигіпертензивну терапію (бісопролол 10 мг/добу і лізиноприл 10 мг/добу), 2-група (26 хворих) – на додаток до стандартної терапії одержувала аторвастатин у дозі 20 мг/добу. Визначали ліпідний спектр крові, рівень ендотеліну-1, рівень NO₂ і NO₃, інтенсивність перекисного окислення ліпідів.

Результати. Через 3 місяці терапії аторвастатином відзначене зниження загального ХС і ХСЛПНЩ на 18 % (p < 0,05) і 16 % (p < 0,05) відповідно. У 22 хворих (83,3 %) були досягнуті цільові рівні холестерину ЛПНЩ. Розвиток гіполіпідемічного ефекту супроводжувався подальшою нормалізацією функціонального стану ендотелію, про що свідчило достовірне і більш виражене підвищення рівня NO₂ і NO₃ на фоні подальшого зростання SH-груп на 14 % (p < 0,05) у порівнянні з вихідними показниками. Призначення аторвастатину сприяло потенціюванню антигіпертензивного ефекту стандартної терапії, про що свідчить наявність тенденції до більш значимого зниження артеріального тиску у ІІ групі пацієнтів та дозволило покращити стан ендотелію. Це проявлялося у зменшенні проявів оксидативного стресу та дисбалансу між ендотелійними вазоконстрикторами та вазоділататорами.

Висновки. Призначення до стандартної антигіпертензивної терапії гіполіпідемічного препарату аторвастатину, дозволяє покращити стан ендотелію та сприяє посиленню антигіпертензивного ефекту комбінації препаратів.

**СРАВНЕНИЕ ЭФФЕКТИВНОСТИ ДИАГНОСТИКИ
ГИПЕРТРОФИИ ЛЕВОГО ЖЕЛУДОЧКА С ПОМОЩЬЮ
ЭЛЕКТРОКАРДИОГРАФИИ И ЭХОКАРДИОГРАФИИ
У ПАЦИЕНТОВ С КАРДИОВАСКУЛЯРНОЙ ПАТОЛОГИЕЙ**

Супрун С.А., Зайченко О.Е., Симонова О.В.

Харьковский национальный медицинский университет, Украина

Цель: изучить чувствительности и специфичности электрокардиографического и эхокардиографического методов при определении наличия гипертрофии левого желудочка (ГЛЖ) у пациентов с кардиоваскулярной патологией.

Материалы и методы исследования. В исследование было включено 30 женщин в возрасте от 40 до 70 лет с артериальной гипертензией, находившихся на лечении в ГУ «Институт терапии имени Л.Т.Малой НАМН Украины». Антропометрические исследования включали измерение роста, веса, окружности груди (ОГ), окружности талии (ОТ) и окружности бедер (ОБ).

По данным стандартной электрокардиографии (ЭКГ) проводили оценку критериев ГЛЖ (в данном исследовании использовались 3 критерия: вольтажный критерий Соколова-Лайона, вольтажный критерий Корнелла, критерий длительности Корнелла). Оценивали данные эхокардиографии в М- и В-режимах. Критерием наличия ГЛЖ при индексации массы миокарда левого желудочка (ММЛЖ) по площади поверхности тела (ППТ) была величина > 94 г/м².

Результаты. ГЛЖ была выявлена у 17 (85 %) пациенток по данным электрокардиографии. ГЛЖ по критерию Соколова-Лайона определялась у 4 (20 %) пациенток, по вольтажному критерию Корнелла – у 4 (20 %) пациенток. При этом лишь в 1 случае имелось совпадение по критерию Соколова-Лайона и по вольтажному критерию Корнелла. У всех пациенток с позитивными критериями Соколова-Лайона и вольтажными критериями Корнелла ГЛЖ была подтверждена данными эхокардиографии (100 % специфичности). ГЛЖ по критерию длительности Корнелла определялась у 12 (65 %) пациенток. По данным эхокардиографии ГЛЖ была обнаружена у 17 (85 %) пациенток. При этом по сравнению с критерием длительности Корнелла совпадение по наличию ГЛЖ составило 17 (85 %) – 100 % чувствительности. В трех случаях гипертрофия была не диагностирована.

Вывод. Полученные данные свидетельствуют, что критерии Соколова-Лайона и вольтажный критерий Корнелла оказались самыми специфичными методами среди остальных, но позволяли определять лишь очень выраженную ГЛЖ. Результаты, полученные с использованием критерия длительности Корнелла, довольно не существенно отличаются от данных УЗИ, демонстрируя приемлемые чувствительность и специфичность. В результате проведенного исследования стало очевидно, что, возможно, диагностировать гипертрофию левого желудочка почти так же достоверно с помощью электрокардиографических критериев в условиях отсутствия аппаратов УЗИ.

РОЗПОДІЛ ЧАСТОТИ ВМІСТУ ХОЛЕСТЕРИНУ КРОВІ У ПАЦІЄНТІВ З РІЗНИМИ РІВНЯМИ ТРИВОЖНОСТІ ПІД ВПЛИВОМ ЛІКУВАННЯ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ МАГНІТОТЕРАПІЇ Жакун І.Б., *Жакун В.М. Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького, * Комунальний заклад “Львівська обласна клінічна психіатрична лікарня”, Україна.....	80
ОТДЕЛЬНЫЕ ПАТОГЕНЕТИЧЕСКИЕ МЕХАНИЗМЫ КОМОРБИДНОСТИ ХРОНИЧЕСКОГО ОБСТРУКТИВНОГО ЗАБОЛЕВАНИЯ ЛЕГКИХ И ХРОНИЧЕСКОГО ПАНКРЕАТИТА Железнякова Н.М. Харьковский национальный медицинский университет, Украина.....	81
ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ МЕТАБОЛІЧНОЇ ТЕРАПІЇ У ХВОРИХ НА ЦУКРОВИЙ ДІАБЕТ 1 ТИПУ В ПОЄДНАННІ З НЕАЛКОГОЛЬНОЮ ЖИРОВОЮ ХВОРОБОЮ ПЕЧІНКИ Журавльова Л.В., Власенко А.В. Харківський національний медичний університет, Україна.....	82
ВПЛИВ ІНСУЛІНОПОДІБНОГО ФАКТОРУ РОСТУ-1 НА ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ СТАН ПЕЧІНКИ У ХВОРИХ З КОМОРБІДНОЮ ПАТОЛОГІЄЮ Журавльова Л.В., Огнєва О.В. Харківський національний медичний університет, Україна.....	83
ДИАБЕТИЧЕСКАЯ КАРДИОМИОПАТИЯ И ПОВЫШЕННАЯ МАССА ТЕЛА: ЕСТЬ ЛИ СВЯЗЬ? Журавлева Л.В., Сокольникова Н.В. Харьковский национальный медицинский университет, Украина.....	84
РАССТРОЙСТВА САЛИВАЦИИ ПРИ РЕВМАТОИДНОМ АРТРИТЕ – ФАКТОР РИСКА ПОРАЖЕНИЯ ПИЩЕВОДА Заздравнов А.А., Пархоменко К.Ю. Харьковский национальный медицинский университет, Украина.....	85
ПРОБЛЕМИ СИНДРОМУ НЕСПОКІЙНИХ НІГ Закикіна Д.С., *Флегантова Б.Л. ВДНЗ України “Українська медична стоматологічна академія”, м. Полтава * Полтавська державна аграрна академія.....	86
ВЛИЯНИЕ СИНДРОМА ОБСТРУКТИВНОГО АПНОЭ СНА НА РИСК РАЗВИТИЯ И ТЯЖЕСТЬ ТЕЧЕНИЯ АРТЕРИАЛЬНОЙ ГИПЕРТЕНЗИИ Заикина Т.С. Харьковский национальный медицинский университет, Украина.....	87
ВПЛИВ КОМБІНОВАНОЇ ТЕРАПІЇ З ВКЛЮЧЕННЯМ СТАТИНІВ НА СТАН ЕНДОТЕЛІУ У ХВОРИХ НА АРТЕРІАЛЬНУ ГІПЕРТОНІЮ У ПОЄДНАННІ З ІХС Зайченко О.Є., Тверетінов О.Б., Панченко Г.Ю., Супрун С.А., Масляєва Л.В., Ярьсько М.В. Харківський національний медичний університет, Україна.....	88

ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ ЛІКАРІВ-ТЕРАПЕВТІВ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ “ДНІВ ТЕРАПЕВТА” ТА “ДНІВ КАРДІОЛОГА” НА БАЗІ ДУ „ІНСТИТУТ ТЕРАПІЇ ІМЕНІ Л.Т. МАЛОЇ НАМН УКРАЇНИ” У 2011 РОЦІ

Богун Л.В., Лавренко Т.А., Герасименко Ж.М.

ДУ “Інститут терапії імені Л.Т. Малої НАМН України”, м. Харків

Одним з важливих напрямків діяльності ДУ «Інститут терапії імені Л.Т. Малої НАМН України» є підвищення кваліфікації лікарів різних спеціальностей з проблем сучасної діагностики і лікування захворювань внутрішніх органів. Ця робота проводиться під час проведення науково-практичних конференцій, «Днів терапевта», «Днів кардіолога» на базі Інституту, виїзних науково-практичних конференцій, наукових семінарах.

У 2011 році ДУ «Інститут терапії імені Л.Т. Малої НАМН України» проведено 7 «Днів терапевта» та 3 «Дня кардіолога», на яких підвищили кваліфікацію і ознайомились з досягненнями сучасної терапевтичної науки і новітніми медичними технологіями 571 наукових співробітника і 488 лікаря практичної охорони здоров'я (терапевтів, кардіологів, гастроентерологів, пульмонологів, нефрологів, лікарів загальної практики - сімейної медицини та ін.).

Загалом в роботі «Днів терапевта», «Днів кардіолога», засідань Харківського наукового медичного товариства терапевтів і кардіологів прийняли участь лікарі із всіх центральних районних лікарень Харківської області, майже всіх міських лікарень та поліклінічних відділень, медико-санітарні частини “Южкабель”, “Хартрон”, санаторіїв “Бермінводи” та “Роца” а також Берестовеньківської сімейної амбулаторії, обласного центра урології, ХОЦТМ “Хоспіс”, ХМАПО, обласного центра переливання крові, онкодиспансеру та ін.

Під час проведення «Днів терапевта» та «Днів кардіолога» були розглянуті актуальні та дискусійні питання з найбільш складних проблем сучасної терапії, кардіології, гастроентерології, нефрології, пульмонології. На відміну від дистанційних методів навчання, які набувають все більшу популярність в Україні, очна участь лікарів в засіданнях Харківського наукового медичного товариства сприяє кращому засвоєнню інформації за рахунок подвійного її сприйняття (у слуховій та візуальній формі), можливості задати питання доповідачу. Участь лікарів в цих заходах враховується при проведенні атестацій лікарів згідно зі Шкалою знань різних видів діяльності лікарів в період між атестаційними циклами. Такий підхід вносить вагомий внесок у підвищення кваліфікації лікарів-інтерністів та сприяє підвищенню ефективності діагностики, профілактики і лікування внутрішніх хвороб.

ЧАСТОТА ПОРУШЕНЬ ВУГЛЕВОДНОГО ОБМІНУ ТА ХАРАКТЕР ДИСЛІПІДЕМІЙ У ХВОРИХ НА АРТЕРІАЛЬНУ ГІПЕРТЕНЗІЮ З МЕТАБОЛІЧНИМ СИНДРОМОМ ТА ГІПЕРУРИКЕМІЄЮ Снігурська І.О., Юшко К.О., Ярина Н.А. ДУ “Інститут терапії імені Л.Т. Малої НАМН України”, м. Харків.....	219
АНАЛІЗ СЕЗОННОСТІ ЗАХВОРЮВАННЯ ТА ВПЛИВУ АМБУЛАТОРНОГО ЛІКУВАННЯ НА ПЕРЕБІГ НЕГОСПІТАЛЬНОЇ ПНЕВМОНІЇ Сорокопуд О.О. Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького, Україна.....	220
ПРОГНОЗИРОВАНИЕ ТЯЖЕСТИ ТЕЧЕНИЯ ГИПЕРТОНИЧЕСКОЙ БОЛЕЗНИ У БОЛЬНЫХ С САХАРНЫМ ДИАБЕТОМ 2 ТИПА МЕТОДОМ ДЕРЕВЬЯ КЛАССИФИКАЦИИ Старченко Т.Г., Першина Е.С., Корнейчук И.А., Беседина А.С., Арсеньев А.В. ГУ “Інститут терапії імені Л.Т. Малої НАМН України”, г. Харків.....	221
СОСТОЯНИЕ ЛИПИДНОГО ОБМЕНА И УРОВЕНЬ МАЛОНОВОВОГО ДИАЛЬДЕГИДА В ДИНАМИКЕ ТЕРАПИИ ОЛМЕСАРТАНОМ И ЛЕРКАНИДИПИНОМ У БОЛЬНЫХ ГИПЕРТОНИЧЕСКОЙ БОЛЕЗНЮ В СОЧЕТАНИИ С САХАРНЫМ ДИАБЕТОМ 2 ТИПА Старченко Т.Г., Першина Е.С., Резник Л.А., Шуть И.В., Гридасова Л.Н. ГУ “Інститут терапії імені Л.Т. Малої НАМН України”, г. Харків.....	222
ВПЛИВ ТІАЗОЛІДИНДІОНІВ НА ІНСУЛІНОРЕЗИСТЕНТНІСТЬ ТА ЗНИЖЕННЯ ЖИРУ ПЕЧІНКИ Степанова О.В., Гопцій О.В. Харківський національний медичний університет, Україна.....	223
ОСОБЕННОСТИ ВЕДЕНИЯ ПАЦИЕНТОВ ПОЖИЛОГО И СТАРЧЕСКОГО ВОЗРАСТА В ПРАКТИКЕ СЕМЕЙНОГО ВРАЧА Супрун Е.В. Харьковский национальный медицинский университет, Украина.....	224
СРАВНЕНИЕ ЭФФЕКТИВНОСТИ ДИАГНОСТИКИ ГИПЕРТРОФИИ ЛЕВОГО ЖЕЛУДОЧКА С ПОМОЩЬЮ ЭЛЕКТРОКАРДИОГРАФИИ И ЭХОКАРДИОГРАФИИ У ПАЦИЕНТОВ С КАРДИОВАСКУЛЯРНОЙ ПАТОЛОГИЕЙ Супрун С.А., Зайченко О.Е., Симонова О.В. Харьковский национальный медицинский университет, Украина.....	225
ВПЛИВ ОКСИДАТИВНОГО СТРЕСУ НА ФОРМУВАННЯ ГОСТРОЇ СЕРЦЕВОЇ НЕДОСТАТНОСТІ Табаченко О.С., Золотайкіна В.І. Харківський національний медичний університет, Харківська міська клінічна лікарня № 27, Україна.....	226
ДИСФУНКЦІЯ ЕНДОТЕЛІУ ПРИ КОМОРБІДНІЙ ПАТОЛОГІЇ Ташук В.К., Амеліна Т.М., Полянська О.С., Турубарова-Леунова Н.А. Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці, Україна.....	227

**ДИНАМИКА УЛЬТРАСТРУКТУРНЫХ ПЕРЕСТРОЕК
КАРДИОМИОЦИТОВ МИОКАРДА СТАРЫХ КРЫС
С НЕВРОГЕННОЙ АРТЕРИАЛЬНОЙ ГИПЕРТЕНЗИЕЙ ПОСЛЕ
ВВЕДЕНИЯ КРИОКОНСЕРВИРОВАННЫХ ГЕМОПОЭТИЧЕСКИХ
СТВОЛОВЫХ КЛЕТОК КОРДОВОЙ КРОВИ**

Бабийчук Л.В., Коваль С.Н.

*Інститут проблем криобіології і криомедицини НАН України, г. Харків,
ГУ “Інститут терапії імені Л.Т. Малої НАМН України”, г. Харків*

Несмотря на значительные успехи современной медицины, сердечно-сосудистые заболевания по-прежнему остаются главной причиной смертности и инвалидизации населения.

Научные исследования последних лет подтверждают высокий потенциал применения в медицине кордовой крови, содержащей гемопоэтические стволовые клетки.

Цель исследований: изучить основные закономерности изменений в ультраструктурной организации кардиомиоцитов миокарда старых крыс с неврогенной стресс – индуцированной артериальной гипертензией, на фоне введения криоконсервированных гемопоэтических стволовых клеток кордовой крови.

Исследования проводили на белых старых крысах-самцах линии Вистар (возраст 28-30 месяцев). Все животные были разделены на три группы: первая группа – контроль; вторая группа – животные, у которых моделировали неврогенную артериальную гипертензию; третья группа – животные с артериальной гипертензией, после введения криоконсервированных гемопоэтических стволовых клеток кордовой крови.

В группе старых экспериментальных животных с артериальной гипертензией после введения криоконсервированных гемопоэтических стволовых клеток кордовой крови на 3-7 сутки в кардиомиоцитах наблюдается тенденция к нормализации структуры митохондрий, в виде уменьшения очагов деструкции их наружных мембран и крист, а также увеличения количество рибосом, полисом и гранул гликогена.

На 30 сутки после введения гемопоэтических стволовых клеток кордовой крови матрикс митохондрий приобретает мелкогранулярную структуру и среднюю электронную плотность, увеличивается число крист, что указывает на возрастание биоэнергетического обеспечения сократительной способности кардиомиоцитов.

В саркоплазме появляется большое количество рибосом, полисом и гранул гликогена.

Таким образом, в отдаленные сроки экспериментальных исследований в кардиомиоцитах кровеносных капилляров миокарда старых крыс, развиваются перестройки, свидетельствующие об активации метаболических процессов на субмикроскопическом уровне.